

UPyD, escena oberta

Toni Cantó, candidat d'UPyD a la presidència de la Generalitat Valenciana, i Alexis Marí, que acaba de dimitir com a coordinador del consell territorial.

A bans de tenir com a musa Rosa Díez, qui inspirava políticament Toni Cantó era Rita Barberà. Fou ella, de fet, qui va nomenar-lo director del festival València Escena Oberta (VEO), nascut el febrer del 2003 amb l'objectiu d'impulsar les arts escèniques. Fins el 2011 els carrers de la ciutat van acollir un certamen anual que l'actor va dirigir en les primeres quatre edicions: les del 2003, 2004, 2005 i 2006.

Quan Cantó va abandonar el VEO –allegant “diferències de criteri”– el projecte d'UPyD estava a punt de començar a rodar. La presentació oficial va arribar el setembre del 2007, a només sis mesos de les eleccions que catapultarien Díez al Congrés dels Diputats.

Poc després va fer-se públic que Cantó havia demanat l'alta a la formació en qüestió, que al País Valencià s'ha ca-

L'eixida de la UPyD valenciana d'Alexis Marí –escollit nou líder al febrer– i del 40% de la direcció multiplica les incerteses que planen sobre una formació que aspirava a ser clau a les Corts però que pot esdevenir testimonial. A més, Ciutadans ja és a l'aguait, a la recerca dels descontents.

racteritzat, des dels seus inicis, per un caïnisme superior al del PSPV-PSOE, líder d'aquesta classificació durant quatre lustres consecutius.

En efecte, els espectacles de la UPyD valenciana milloren els del VEO. Les disputes al si del partit han estat una constant i ja s'han cobrat dos coordinadors territorials, la denominació que rep

el màxim dirigent autonòmic: Romain Muzzati, que va ser-ho del febrer del 2010 al febrer d'enguany, quan va renunciar a optar a la reelecció, i Alexis Marí, el seu substitut, que acaba de demanar la baixa conjuntament amb quatre dels altres deu membres del consell territorial.

Amb prou feines s'hi ha mantingut vuit mesos al capdavant, un període de

Alicia Andújar és la nova coordinadora territorial d'UPyD al País Valencià. Ha rellevat Marí.

temps en què, tal com va confessar en la conferència de premsa de comiat, el proppassat 21 d'octubre, no va creuar cap paraula amb la líder estatal, Rosa Díez. “A UPyD falta educació”, va reblar.

Marí ja havia decidit no presentar-se a les primàries que havien de designar els caps de llista a la Generalitat i les tres alcaldies de les tres capitals de província, un procés que va culminar el dissabte 18 d'octubre i del qual Toni Cantó va eixir com a presidenciable.

“A la Comunitat Valenciana, UPyD és molt especial, costa fer pronòstics, però la major part de la militància estava contenta i és clar que podríem haver guanyat les primàries”, explica Marí. “A nivell intern, no importa tant el perfil mediàtic com les idees que aportes”, puntualitza en referència implícita a Cantó.

D'antecedents que avalen aquesta tesi, n'hi ha uns quants. El més important, la derrota de Fernando Llopi, el candidat per qui va apostar l'actor –amb qui va formar *ticket* electoral– en el procés d'elecció de la nova direcció, el febrer passat. Marí va obtenir 283 vots, i Llopi, regidor a Alacant, 244.

Aquell resultat va sorprendre molta gent, però no el vencedor. “N'hi ha prou

que algú insinue als militants valencians d'UPyD que han de fer una cosa en concret, perquè facen tot just la contrària”, assenyala Marí, un ex-funcionari de la Guàrdia Civil que ara treballa al sector de la seguretat privada i que a la dècada del 2000 va militar tres anys al PP. “Una cosa és estar ací cada dia, i una altra, de molt diferent, taquigrafiar missatges a 350 quilòmetres de distància”.

La submissió als dictats de Madrid és absoluta, al si d'UPyD. Si arriba el cas, serà la direcció estatal qui decidirà el sentit de qualsevol pacte postelectoral. Cantó mateix va deixar entreveure al seu dia que preferia aspirar a l'alcaldia de València, però Díez va considerar més oportú que s'involucrara en la cursa de la Generalitat, la que menys interès li generava. Una jugada que buscava apartar Marí del lideratge de la candidatura i que, finalment, ha reeixit.

El *tour de force* va obrir-se de seguida que Marí va agafar la coordinació. Díez va protagonitzar un esmorzar informatiu a València quan no feia ni 48 hores de la seua victòria i va evitar saludar-lo. Mai no va veure amb bons ulls que plantejara una alternativa a Llopi, el seu candidat predilecte, a qui va adherir Cantó per tal de deixar clar el seu desig.

“Mai no he malparlat d'ella i no pense fer-ho ara”, continua Marí, que circumsciu les trobades amb Díez als mítings que la formació va celebrar a València i Alacant amb motiu dels comicis europeus, en què van rebre el 8,7% dels su-

Alexis Marí: “Quan parles de Ciutadans, a UPyD n'hi ha que fins i tot arrapen”

fragis valencians, dos punts per damunt del 6,7% d'UPyD al conjunt de l'Estat.

La setmana abans de la campanya de les primàries, Marí va comunicar a dos membres de la direcció la seua intenció de no continuar a UPyD. “El projecte ja s'allunyava massa dels criteris per què havia entrat”, afirma. Amb ell han marxat també els responsables de Finances –Lola Ortiz–, Acció Política –Pepe Mejada–, Esdeveniments –Domingo Ro-

jo– i Comunicació –María Molina. En total, cinc dels onze membres del consell territorial, a més d'una setantena de militants locals, molts dels quals del sud del país, en especial d'Elda, Guardamar del Segura i Torrevella. Alguns ja han fet el trànsit cap a Ciutadans [vegeu requadre adjunt] i en la resta dels casos, sembla cosa de dies.

La decisió d'Alexis Marí ha estat molt influenciada pel desencís que li ha provocat l'escassa receptivitat que va tenir la proposta que l'eurodiputat unionista Francisco Sosa Wagner va formular l'estiu passat, quan va suggerir la fusió amb Ciutadans amb vista als nombrosos processos electorals que hi ha a la cantonada. Una idea que comptava amb el suport entusiasta del diari *El Mundo*.

El consell polític nacional d'UPyD va reunir-se de manera extraordinària el 6 de setembre, però les condicions per al possible acord eren una negativa tàcita, fins al punt que Sosa Wagner –que va sentir-se desautoritzat i vexat per Díez– va optar per tocar el dos. “Quan parles de Ciutadans, a UPyD n'hi ha que fins i tot arrapen”, es lamenta Marí, que recorda prou bé les paraules que va pronunciar son pare en assabentar-se que el fill entrava en política: “Faràs més amics als altres partits que no al teu”, li va dir, i certament, les seues visites a les Corts –com a oient– i en alguna televisió local li han fet conèixer els socialistes Rafa Rubio i Eva Martínez, Mònica Oltra i Fran Ferri, de Compromís, o Ignacio

Blanco i Esther López Barceló, d'Esquerra Unida, de tots els quals s'ha endut una “magnífica impressió”.

La nova líder. L'advocada Alicia Andújar era la portaveu de la direcció capitanejada per Marí, a qui retreu que li comunicara la decisió de plegar “mitja hora abans de dir-li-ho a la premsa”. “La meua relació amb ell havia sigut excel·lent, però no compartisc els motius per què ha marxat”, assevera.

Andújar va ser ratificada dissabte passat –el 8 de novembre, quan van nomenar-se tres membres més de la direcció, ara integrada per deu persones i no

Alicia Andújar: “Si Alexis haguera anat a primàries, el resultat hauria estat ajustat”

Ciutadans, un poti-poti que fa feredat

Alguns ex-militants d'UPyD ja han passat a formar part de Ciutadans, un projecte que, al País Valencià, va rebre un impuls important a l'acte celebrat a Fira València ara farà un any, quan Albert Rivera va envoltar-se de l'ex-ministre socialista Antoni Asunción, de la regidora independent d'Altea (Marina Baixa) Carolina Punset i del cantant alcoià Francisco, que sempre s'havia situat a l'òrbita del PP.

D'aquella eclosió, en queda poca cosa. Asunción va negar-se a involucrar-se a fons, Punset [vegeu entrevista a EL TEMPS núm. 1.570] dubta d'aprofundir en la relació i Francisco, l'únic que ha dit obertament que estaria disposat a liderar el projecte de Ciutadans –en el seu cas, a la ciutat de València–, no és ben vist pels prohoms del partit, que desconfien del seu perfil.

Ara mateix el partit compta uns 500 militants, però bona part de la seua estructura local prové de l'absorció del Centre Democràtic Liberal (CDL), una formació sensiblement arrelada a les comarques del sud, amb molts ex-afiliats del PP i algun ex-referent municipal del PSOE. També s'hi han sumat diverses formacions independents del Baix Segura, la majoria de les quals creades per ex-zaplanistes. Amb tot, a les eleccions europees Ciutadans no va superar el 3% dels vots al País Valencià, clarament per sota del 8,7% d'UPyD.

A més, les crisis internes també hi són inherents. L'agrupació de València ha patit la fuga dels principals membres de la direcció, i la principal arma del CDL, la benidormera Gema Amor, vice-alcalde de la capital turística, no s'hi ha compromès. El seu CDL opera autònomament, va per lliure.

Emilio Argüeso, líder de Ciutadans al País Valencià i Múrcia, és el cap de la policia local d'Archena (Múrcia) i ja ha passat pel PP –dalt, dreta– i per les Joventuts Socialistes –centre–, mentre Cristina Seguí, que ha abandonat Vox i podria recalar-hi, branda una ideologia extremista.

Ciutadans té com a líder provisional al País Valencià i Múrcia –és així, com s'organitza territorialment– l'ex-militant de les Joventuts Socialistes i el PP Emilio Argüeso, que no fa gaire va competir amb l'alcalde popular d'Elx, Mercedes Alonso, per la presidència del PP local. Argüeso, cap de la policia local del municipi murcià d'Archena, podria ser rellevat pròximament per alguna persona procedent d'UPyD. El nom d'Alexis Marí plana, i de quina manera, sobre la formació.

Els moviments al centre-dreta valencià no s'aturen ací. La setmana passada, Cristina Seguí, recentment escollida presidenta de Vox a València, renunciava al càrrec i la baixa com a militant. De seguida va negar el seu pas a Ciutadans, que uns altres donen per fet. La ideologia tan extrema que preconitza –en matèria territorial i de drets– li ho posa difícil.

onze– i també alberga dubtes sobre qui hauria guanyat les primàries, en l'hipotètic cas que Marí s'haguera enfrontat a Cantó. “L'únic que sé és que el resultat hauria estat molt i molt ajustat”.

Amb ella, la implantació d'UPyD al País Valencià serà tan calmada com fins ara. Amb 950 militants i un centenar més a l'espera de ser admesos, UPyD només disposa d'onze consells locals i de 32 delegacions. A Castelló de la Plana, ni tan sols això: hi ha una gestora.

De la seua banda, Toni Cantó ha iniciat la precampanya electoral amb una afirmació que busca competir amb el PP pels antics electors d'Unió Valenciana:

ha advertit que català i valencià són dues llengües diferents, una tesi que Andújar no es veu capaç de confirmar: “No sóc qui ha de respondre una pregunta així, només sé que ací parlem valencià”.

David Devesa, benidormer i també advocat, escollit en les primàries cap de llista per Alacant a les eleccions valencianes, tampoc no vol parlar d'un tema que “correspon als experts en lingüística”, encara que defensa les llengües “com a element d'unió, no de separació”.

Com Marí, Devesa procedeix del PP, on va militar dos anys. La seua experiència, però, va ser més traumàtica encara: “Les diferències a UPyD són sonores

perquè la gent està acostumada a donar la seua opinió, cosa que al PP i el PSOE no succeeix. A Benidorm, per exemple, el candidat del PP a l'alcaldeia el posen a dit des de València. El PP mai no ha fet primàries; UPyD ja n'ha fet 500”.

Segons ell, “després del que ha passat ací, al PP o al PSOE ja hi hauria una gestora, però UPyD respecta la sensibilitat de la militància i la resta de membres de la direcció en continuen formant part”.

En teoria, fins a començaments del 2018, però parlant de la UPyD valenciana, tres anys i mig són l'eternitat.

Victor Maceda